

Linieafprøvning af kalkuner, ænder og gæs i 1976-77

Folmer Høj

Afdelingen for forsøg med fjerkræ og kaniner

Ved linieprøven med kalkuner blev på 11 uger opnået en slagtevægt på 3684 g, en karakter for slagte kvalitet og kødfylde på 5,1 points og et brystvinkelmål på 137°; foderforbruget var 2,43 kg pr. kg slagtet kalkun.

Linieprøven med ænder gav en slagtevægt ved 8 uger på 2886 g, en karakter for slagte kvalitet og kødfylde på 4,9 points og et mål for brystets kødfylde på 16,5 mm; foderforbruget var ved de 8 uger 3,56 kg pr. kg slagte vægt.

Gæssene blev slagtet ved 15 uger, og ved denne alder var slagtevægten 5989 g, karakter for slagte kvalitet og kødfylde 5,0 points og målet for brystets kødfylde 32,7 mm; foderforbruget var 4,57 kg pr. kg slagtet gås.

Indledning

På Afkomsprøvestationen for Slagtekyllinger på Favrholm er i prøveåret 1976-77 afholdt en linieprøve med i alt 2270 kalkunkyllinger; desuden har der været en prøve, omfattende 1554 ænder samt en prøve med 400 gæs hos P. Raff, Nakke, Rørvig. For alle tre fjerkræarter gælder, at slagtevægten er levendevægt - blod, fjer og løb, og slagtesvindet udgør ca. 14%; den opskårne vægt er slagtevægt - hoved, hals, indvolde og indmad. Vejning slagtet og opskåret, kvalitetsbedømmelse, måling af brystvinkel samt måling af brystkødets tykkelse har ikke ændret sig i forhold til tidligere år, og foderforbrug er i alle tabeller korrigeret til et energiindhold på 3000 kcal OE pr. kg foder.

Kalkuner

Hus, pasning og fodring

Ved kalkunkyllingernes indsættelse var hele huset opvarmet med centralvarme til 36°C, målt 1½ m over gulvet, og efter 3 døgn blev temperaturen sænket med ca. 3° pr. uge. Der blev tilstræbt en luftfugtighed på 40-50% i den første uge, stigende til 70-80% ved 4 ugers alderen og resten af opdrætningstiden. Kalkunkyllingerne gik på sand i de første uger, og efter 4 ugers alderen anvendtes hel halm som strøelse. Som ekstra lys anvendtes i den første del af opdrætningstiden en 100 watt pære for hver 2 rum, og i de sidste 2-3 uger blev lyset slukket en del af tiden for at undgå kannibalisme. Kalkunkyllingerne blev talt ved indsættelsen og 4 ugers alderen, men de blev ikke vejlet i opdrætningstiden.

Til prøven blev anvendt granuleret foder. Pre-starter, der anvendtes de første 2 uger, samt kalkunstarter, der anvendtes fra 2-7 uger, indeholdt furazolidon, nitrovin og amprol plus; voksefoderet, der anvendtes i de sidste 4 uger, indeholdt ikke lægemidler eller antibiotika af nogen art.

De tre blandinger havde den i tabel 1 anførte sammensætning og indhold ifølge kemisk analyse.

Tabel 1. Foderblandingerens sammensætning

		Pre-starter	Kalkun-starter	Vokse-foder
Majs	kg	35,00	38,50	40,50
Hvede	-	5,85	10,08	20,30
Sojaskrå	-	46,50	37,50	31,50
Kød-benmel	-	1,50	2,00	2,00
Fiskemel	-	3,00	3,00	2,00
Hvedeklid	-	-	3,00	-
Grønmel	-	2,00	2,00	-
Tørgær	-	2,00	-	-
Salt	-	0,20	0,20	0,20
Dikalciumsfosfat	-	2,10	2,00	1,90
Kridt	-	1,30	1,20	1,30
DL-Methionin	-	0,05	0,02	-
Vitaminforbl.	-	0,50	0,50	0,30
I alt	kg	100,00	100,00	100,00
kcal pr. kg foder		2855	2820	2960
% råprotein		29,5	25,2	22,8
% p-s ford. renprot.		26,2	22,3	20,3
g renprot./3000 kcal		275	237	206

Prøvens resultat

Tabel 2. Årgennemsnit for linieprøver

År	Alder, uger	Vægt, g			% døde	Slagtequal.		kg foder à 3000 kcal		
		lev.	sl.	opsk.		kar.	brystv.	/kalk.	/kg lev.	/kg sl.
1969	10	2761			2,2	4,2	106	6,05	2,19	
1970	10	2890			1,1	5,0	118	6,50	2,25	
1972	10	2996			2,4	4,9	98	6,54	2,18	
1973	10	3120			2,8	5,0	117	6,44	2,06	
1974	10	3026			30,8	4,8	125	5,62	1,86	
1975	10	2962	2547	2209	11,8	4,9	123	5,84	1,97	
1976	9		2770	2297	1,5	4,4	107	5,85		2,11
1976	10		3274	2715	2,0	5,0	129	7,55		2,31
1976	14		5497	4969	2,6	5,4	142	15,40		2,80
1976	18		7814	7051	1,1	5,3	143	25,24		3,23
1977	11		3684	3191	3,4	5,1	137	8,95		2,43

Slagtevægten hos de enkelte hold varierede fra 3581 til 3854 g med et gennemsnit på 3684 g, hvilket med en slagteprocent på 86 giver en beregnet levendevægt på 4284 g. Karakter for slagtequalityt og kødfylde, bedømt efter en skala fra 1 til 8, dækker en variation fra 4,4 til 5,4 points, mens brystvinkelmålet varierede fra 134 til 141°. Foderforbruget for de enkelte hold varierede fra 2,25 til 2,53 kg med et gennemsnit på 2,43 kg pr. kg slagtet kalkun.

I første leveuge døde 6,1% af de indsatte kalkunkyllinger, og i de sidste 10 uger af opdrættningstiden døde 3,4% af nettokalkunkyllingerne; der blev kasseret 0,9% ved den veterinære kontrol på slagteriet.

Ænder

Hus, pasning og fodring

Ved indsættelsen var huset opvarmet med gaslyllingemødre til 30°C, og i de første 14 dage blev rumtemperaturen sænket med 5° pr. uge; i denne periode var der en luftfugtighed på 60-70%. Efter 14 dage blev ællingerne mærket med et holdnummer i vingen og derefter sat i løbegård under halvtag. I starthuset blev anvendt strøelse af fræse-spåner, og i opdrættningshuset anvendtes hel halm som strøelse.

Til prøven blev anvendt pelleteret foder i hele opdrættningstiden; startfoderet, af hvilket der anvendtes ca. 1 kg pr. ælling, indeholdt furazolidon, mens voksefoderet ikke indeholdt lægemidler el-

ler antibiotika af nogen art. De to blandinger havde den i tabel 3 anførte sammensætning og indhold ifølge kemisk analyse.

Prøvens resultat

Prøven omfattede 31 afstamminger, heraf 23 lukkede linier og 8 liniekrydsninger. Halvdelen af holdene er slagtet, da de var 55 dage, og der er korrigeret med 1 dag ved at multiplicere slagtevægt og opskåret vægt med 1,015, svarende til, at en and på 3000 g har en daglig tilvækst i slagtevægt på 45 g og i opskåret vægt på ca. 35 g.

Det bedste hold opnåede en slagtevægt på 3362 g, og 13 af de 31 afprøvede hold havde en slagtevægt på over 3 kg; i øvrigt varierede slagtevægten hos de enkelte hold fra 2431 til 3362 g med et gennemsnit på 2886 g, hvilket med en slagteprocent på 86 giver en beregnet levendevægt på 3356 g. Karakter for slagte kvalitet var omtrent den samme som ved de seneste års prøver, og det var karakteristisk, at variationen i brystkødets tykkelse hos de enkelte hold var meget lille, - gennemsnittet var på 17 mm. Foderforbruget var 3,56 kg pr. kg slagtet and, hvilket giver et beregnet foderforbrug på 3,06 kg pr. kg levende and. For de enkelte hold var variationen i foderforbrug i relation til slagtevægt fra 3,23 til 3,91 kg.

I første leveuge døde 0,8% af de indsatte ællinger, og i de sidste 7 uger af opdrætningstiden døde 1,5% af nettoællingerne. På slagteriet blev 0,1% kasseret ved den veterinære kontrol.

Tabel 3. Foderblandingerens sammensætning

		Ande- starter	Andevokse- foder
Majs	kg	30,00	30,00
Byg	-	16,50	21,65
Hvede	-	10,17	18,00
Havre	-	5,00	5,00
Sojaskrå	-	24,00	14,00
Kød-benmel	-	3,00	3,00
Fiskemel	-	1,00	-
Hvedekliid	-	5,00	3,00
Grønmel	-	2,00	2,00
Salt	-	0,20	0,30
Dikalцийfosfat	-	1,20	1,40
Kridt	-	1,60	1,30
DL-Methionin	-	0,03	0,05
Vitaminforbl.	-	0,30	0,30
I alt	kg	100,00	100,00
kcal pr. kg foder		2825	2935
% råprotein		21,0	17,1
% p-s ford. renprot.		18,3	14,8
g renprot./3000 kcal		194	151

Tabel 4. Årsgennemsnit for linieprøver

År	Alder, dage	Vægt, g			% døde	Slagte kval.		kg foder à 3000 kcal		
		lev.	sl.	opsk.		kar.	mm brk.	/and	/kg lev.	/kg sl.
1969	56	2715		1763	1,1	3,8	-	8,36	3,08	
1970	56	2879		1846	0,3	4,4	15	8,67	3,01	
1971	56	2893		1886	0,4	3,9	18	8,65	2,99	
1972	56	3122		2045	0,9	4,8	18	9,58	3,07	
1973	54	3115		2102	1,2	5,0	17	9,62	3,09	
1974	56	3089		2008	1,1	4,8	15	9,64	3,12	
1975	56		2801	2111	1,0	5,1	17	9,98		3,56
1976	56		2845	2145	0,9	4,8	17	10,09		3,55
1977	56		2886	2237	1,5	4,9	17	10,27		3,56

Gæs

Hus, pasning og fodring

Med hensyn til husforhold, pasning og fodring henvises til omtalen af dette under afsnittet for ænder. I hele opdrætningstiden anvendtes pelleret foder, en startfoderblanding fra 0-2 uger,

voksefoder i perioden 2-8 uger og fedefoder fra 9-15 uger. Start- og voksefoder havde samme sammensætning, som omtalt under afsnittet for ænder; fedefoderet indeholdt ikke lægemidler og antibiotika af nogen art, og dets sammensætning er anført i tabel 5.

Tabel 5. Fedefoderets sammensætning

Majs	kg	20,00
Byg	-	27,00
Hvede	-	32,90
Havre	-	5,00
Sojaskrå	-	7,00
Kød-benmel	-	2,00
Lucernegrønmel	-	3,00
Salt	-	0,30
Dikalciumfosfat	-	1,75
Kridt	-	0,75
Vitaminforbl.	-	0,30
I alt	kg	100,00

De tre foderblandinger indeholdt i følge kemiske analyse:

	start-foder	vokse-foder	fede-foder
kcal pr. kg foder	2910	2920	2875
% råprotein	18,7	16,1	13,8
% p-s ford. renprot.	16,4	13,9	11,8
g renprot./3000 kcal	169	143	123

Prøvens resultat

Tabel 6. Årsgennemsnit for linieprøver

År	Alder, uger	Vægt, g			% døde	Slagtekv.		kg foder à 3000 kcal		
		lev.	sl.	opsk.		kar.	mm brk.	/gås	/kg lev.	/kg sl.
1972	16	6733			2,3	4,7	28,8	30,39	4,50	
1973	13	5910			2,5	4,3	32,8	21,13	3,58	
1973	15	6460			2,5	4,6	33,5	25,39	3,93	
1974	15	6621			2,1	5,3	31,2	26,45	3,99	
1975	15		6327	4885	2,8	5,1	31,0	29,61		4,68
1976	15		5989	4681	2,5	5,0	32,7	27,39		4,57

Det bedste hold opnåede en slagtevægt på 6745 g og en opskåret vægt på 5330 g, hvilket giver en beregnet levendevægt på 7843 g; i øvrigt varierende slagtevægten hos de enkelte hold fra 5112 til 6745 g med et gennemsnit på 5989 g. Karakter for slagtekvantitet var omtrent den samme som sidste år, og brystkødets tykkelse var absolut tilfredsstillende, idet holdene havde fra 3,0 til 3,5 cm brystkød. Foderforbruget er faldet i forhold til sidste år, og desuden var der en forskel på bedste og dårligste hold på 0,5 kg foder pr. kg slagtevægt. I første leveuge døde 0,5% af de indsatte gæslinger, og i de sidste 14 uger af opdrætningstiden døde 2,5% af nettogæslingerne; der blev ingen kasseret ved den veterinære kontrol på slagteriet.

Resultaterne fra de enkelte hold ved prøverne har været offentliggjort i de gule meddelelser fra forsøgslaboratoriets fjerkræafdeling: Kalkunprøven den 30. juni og andepøven den 7. juli 1977 samt prøven med gæs den 30. september 1976.